

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1914.

Andra kammaren.

Nr 25.

Fredagen den 26 juni.

Kl. 3 e. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 18 och den 19 innevarande juni.

§ 2.

Upplästes följande till kammaren inkomna sjukbetyg:

Att ledamoten av riksdagens andra kammare, hovstallmästaren m. m. Gösta Tamm, som lider av feber och svår lungkatarr, är den närmaste tiden oförmögen att delta i riksdagsarbetet, intygas på heder och samvete.

Flen 25 juni 1914.

Gottfr. Ramberg.
Järnvägsläkare.

Att ledamoten av riksdagens andra kammare borgmästaren E. v. Hofsten är på grund av akut luftrörsinflammation samt reumatisk värk förhindrad att under närmaste tiden delta i riksdagsarbetet; varder härmed på heder och samvete intygat.

Lidköping den 25 juni 1914.

John Qvänsel.
Stadsläkare.

§ 3.

Sedan riksdagens båda kamrar förehåft och godkänt de uti statsutskottets memorial nr 13, punkterna 1 och 2, föreslagna voteringspropositioner rörande två frågor, i vilka kamrarna fattat stridiga beslut, samt bestämt blivit, att vederbörliga omröstningar över de olika besluten skulle denna dag äga rum, så anställdes nu omröstningar enligt nedan intagna voteringspropositioner i följande ordning, nämligen:

*Gemensamma
omröstningar.*

Andra kammarens protokoll vid senare riksdagen 1914. Nr 25. 1

Gemensamma
omröstningar.
(Forts.)

Första omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 13, punkt 1.)

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må

a) till anställande under år 1915 av tre kontraktsadjunkter samt åren 1916 och 1917 av två kontraktsadjunkter inom Norrbottens norra kontrakt samt Juckasjärvi och Karesuando församlingar av lappmarkens tredje kontrakt bevilja 14,000 kronor, därav 6,000 kronor på extra stat för år 1915;

b) till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter bevilja 1,800 kronor, därav 800 kronor på extra stat för år 1915; samt

c) till tre stipendier för utbildande vid universitet av präster, förtrogna med finska språket, beviljat 6,750 kronor, därav 2,250 kronor på extra stat för år 1915,

med rätt för Kungl. Maj:t att meddela de närmare bestämmelser, som må erfordras rörande anslagens användande, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att

a) till anställande under åren 1915—1917 av två kontraktsadjunkter inom Norrbottens norra kontrakt samt Juckasjärvi och Karesuando församlingar av lappmarkens tredje kontrakt bevilja 12,000 kronor, därav 4,000 kronor på extra stat för år 1915;

b) till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter bevilja 1,500 kronor, därav 500 kronor på extra stat för år 1915; samt

c) till tre stipendier för utbildande vid universitet av präster, förtrogna med finska språket, bevilja 6,750 kronor, därav 2,250 kronor på extra stat för år 1915,

med rätt för Kungl. Maj:t att meddela de närmare bestämmelser, som må erfordras rörande anslagens användande.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknning, och befanns att omröstningen utfallit med 44 Ja och 92 Nej.

Den omröstning över ovan intagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 73 Ja och 33 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens

röster eller	44 Ja och 92 Nej,
sammanräkningen visade	117 Ja och 125 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nejpropositionens innehåll.

*Gemensamma
omröstningar.*
(Forts.)

Andra omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 13, punkt 2.)

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen, i anledning av herr Bengtssons m. fl. ovanberörda motion, må höja anslaget till stipendier åt elever vid folkhögskolor från dess nuvarande belopp, 80,000 kronor, med 20,000 kronor, till 100,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, beslutat att, med bifall till herr Bengtssons m. fl. motion, höja anslaget till stipendier åt elever vid folkhögskolor från dess nuvarande belopp, 80,000 kronor, med 30,000 kronor, till 110,000 kronor.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs nu sedlarnas öppnande och uppräknning och utföll omröstningen med 49 Ja och 87 Nej.

Den omröstning över ifrågavarande voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 75 Ja och 37 Nej, vadan, då därtill läggas andra kammarens

röster eller . . . . . 49 Ja och 87 Nej,

sammanräkningen visar . . . . . 124 Ja och 124 Nej.

I följd av denna omröstningens utgång måste den förseglade sedeln öppnas, och som berörda sedel innehöll ett nej, var alltså beslut av riksdagen fattat i överensstämmelse med nejpropositionens innehåll.

§ 4.

Jämlikt därom den 19 i denna månad fattat beslut företogs nu val av dels tjugufyra valmän för utseende av riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare, dels ock sex suppleanter för dessa valmän; och utsågos därvid till

valmän:

herr *Borggren,*
» *Hallendorff,*
» *Igel,*

herr *Indebetou*,
 » *Jansson* i Falun,
 » *Johansson* i Uppmälby,
 » *Lindhagen*,
 » *Lindley*,
 » *Lindman*,
 » *Mossberg*,
 » *Nilsson* i Kristianstad,
 » *Nilsson* i Bonarp,
 » *Olofsson* i Ävik,
 » *Olsson* i See,
 » *Persson* i Norrköping,
 » *Pettersson* i Södertälje,
 » *Rehn*,
 » *Schotte*,
 » *Sundström*,
 » *Tengdahl*,
 » *Vahlquist*,
 » *Wedin*,
 » *Zelahn* och
 » *Åkerman* i Stockholm,
 en var med 127 röster; samt till

suppleanter:

herr *Tysk*,
 » *Lemke*,
 » *Osberg*,
 » *Anderson* i Knapasjö,
 » *Eurén* och
 » *Hedlund*,
 en var med 106 röster.

Ordningen mellan suppleanterna bestämdes, sådan den finnes här ovan angiven, genom lottnings.

§ 5.

Justerades protokollsutdrag angående de i nästföregående paragraf omförmälda valen.

§ 6.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande proposition, nr 145, angående omreglering av folkskoleinspektionen.

§ 7.

Vidare föredrogs, men bordlades åter andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 1.

§ 8.

Herr *Indebetou* avlämnade två nya motioner, nämligen:
nr 224, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 116, med förslag till lag om ändring i vissa delar av sjölagen; och
nr 225, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 121, med förslag till lag om tillsyn å fartyg.

Ifrågavarande motioner bordlades på begäran.

§ 9.

Till bordläggning anmäldes:

lagutskottets utlåtande, nr 7, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående en social arrendelagstiftning till skydd för torpare, bolagsarrendatorer m. fl.; samt

jordbruksutskottets utlåtanden och memorial:

nr 1, angående regleringen av utgifterna under riksstatens nionde huvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet;

nr 2, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående innehavares av jordavsöndring befriande från utgörande av avgäld;

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bildande, för renskötselns upphjälpande i Västerbottens och Norrbottens län, av två fonder, benämnda Västerbottens lappfond och Norrbottens lappfond;

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Narveryd nr 3 i Östergötlands län;

nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Saxtorp nr 13 i Malmöhus län;

nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Fjärrestad nr 1 och 2 i Malmöhus län;

nr 7, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av visst område från förra länsmansbostället Stora Hammar nr 14 i Malmöhus län;

nr 8, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronolägenheten Nykvarn nr 1, en vattenmjölkvarn, i Uppsala län;

nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Sörby nr 1 i Östergötlands län;

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Mårtenstorp nr 1 i Jönköpings län;

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående för-

säljning av förra militiebostället Vare nr 3 Västergård i Kronobergs län;

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Agnäs nr 1 i Kronobergs län;

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ljungby nr 5 i Kalmar län;

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av ett område från förra häradshövdingbostället Österarp nr 1 och 2 i Kalmar län;

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra landshövdingbostället Hossmo nr 1 med Dunö nr 1 i Kalmar län;

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Skramstad nr 1 m. m. i Kalmar län;

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Gladsax nr 15 och Järestad nr 17 i Kristianstads län;

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Gräsma nr 1 i Kristianstads län;

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Eskilstorp nr 1 i Malmöhus län;

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Fjälje nr 22 i Malmöhus län;

nr 21, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Rågåkra nr 1 i Malmöhus län;

nr 22, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande i särskilda lägenheter av förra militiebostället Eggelstad nr 10 i Malmöhus län;

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av områden från förra häradshövdingbostället Henninge nr 3 och 7 i Malmöhus län;

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Sälelund m. m. i Göteborgs och Bohus län;

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militieboställena Säm Öster nr 1 och Säm Söder nr 3 i Göteborgs och Bohus län;

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Välan nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upp-

låtande av lägenheter från förra militiebostället Ormo nr 1 m. m. i Göteborgs och Bohus län;

nr 28, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Stommen nr 1 i Älvsborgs län;

nr 29, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Silboholm med underlydande i Skaraborgs län;

nr 30, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Anderstorp nr 1 i Skaraborgs län;

nr 31, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av det till kronoparken Västra Hillet i Skaraborgs län hörande skiftet Galjmossen;

nr 32, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa delar av de till kronoparken Kungsskogen i Värmlands län hörande hemmanen Kungsskogen, Gräs och Sorkedalen;

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronans andel i ett soldattorp å ägora till Tjugesta nr 1 och 2 i Södremanlands län;

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra länsmansbostället Hummelsta nr 3 i Uppsala län;

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra kronofogdebostället Eckerud eller Eckre nr 1 med Eckre nr 2 i Älvsborgs län;

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Blinneberg nr 1 i Skaraborgs län;

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Vrånghult nr 1 i Kampegården i Skaraborgs län;

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Hallebo nr 2 i Skaraborgs län;

nr 39, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Äversta nr 2 i Örebro län;

nr 40, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Bredgården nr 1 i Västmanlands län;

nr 41, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Skörpinge nr 20 i Kristanstads län, jämte en i ämnet väckt motion;

nr 42, med överlämnande till riksdagen av förteckning över försålda kronoegendomar; och

nr 43, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Åbyn nr 16 i Gävleborgs län.

§ 10.

Justerades protokollsutdrag.

§ 11.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Welin</i>	under 4 dagar fr. o. m. den 27 juni,
» <i>Nilsson</i> i Tånga	» den 27 juni,
» <i>Eriksson</i> i Grängesberg	» 3 dagar fr. o. m. den 27 juni,
» <i>Hellberg</i>	» 7 » » » 28 »
» <i>Rydén</i>	» 3 » » » 27 »
» <i>Jansson</i> i Falun	» 4 » » » 27 »
» <i>Vahlquist</i>	» den 29 juni och
» <i>Nordström</i>	» 3 dagar fr. o. m. den 27 juni.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4,3 e. m.

In fidem
Per Cronvall.